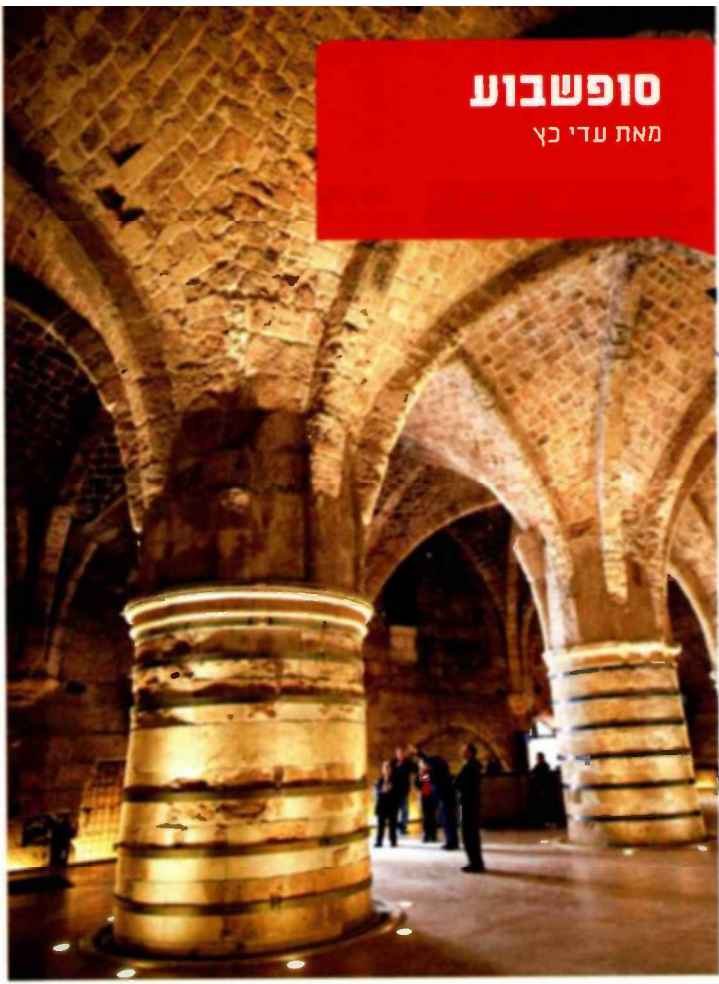
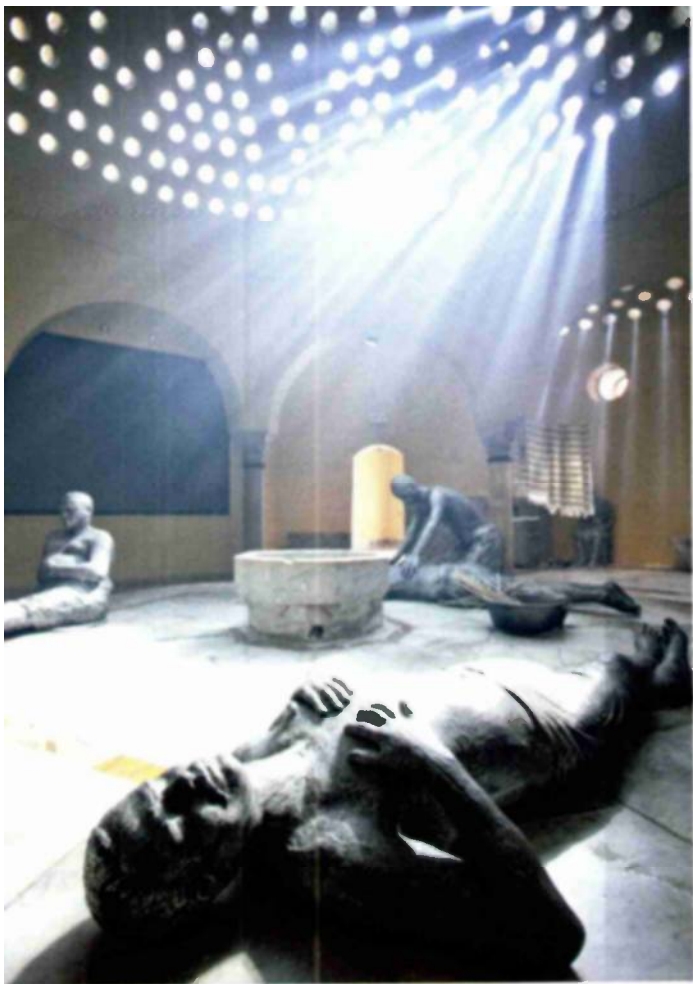

18.96x25.93	31	עמוד 60	NATIONAL GEOGRAPHIC - TRAVELER	14/07/2011	28100360-0
עיריית עכ - 61239					

בכיוון השעון:
אולמות האבירים בעכו
בית המרחץ המשוחזר
חמאם אל'באשה
חומת עכו העתיקה הנושקת לים
צילומים: Getty פלאש 90

18.37x23.88	32	עמוד 60	NATIONAL GEOGRAPHIC - TRAVELER	14/07/2011	28100382-4
עיריית עכ - 61239					

בריזה של קיץ

המרחב שבין עכו לראש הנקרה איננו רק ים. נכון, נדמה שהכל פה מוכר וידוע, אבל גם לצד רצועת החוף הזאת דברים מתחדשים, ופה ושם צצות הפתעות מומלצות

מהחמאם ממשיכים אל מעבר תת־קרקעי שאורכו 350 מטרים, הידוע בשם מנהרת הטמפלרים. הוא נחצב בסלע במאה ה־12 כדרך מילוט מהמצודה הטמפלרית (שחרבה ב־1291 ושקעה בים) עד לנמל שבמזרח העיר. המנהרה התגלתה במקרה בשנת 1994 בעקבות סתימה בכיב, ובהמשך נפתחה למבקרים.

תחנה נוספת היא מוזיאון אוצרות בחומה, המוקדש לתרבות החומרית של תושבי הגליל ב־150 השנים האחרונות. הוא שוכן בתוך החומה המזרחית של העיר העתיקה, בכמה חללים מקומרים ששימשו למגורי חיילי המשמר העותמאני. במרזאון קיים אגף המשחזר שוק מהמאה ה־19 וכן אוספים נאים של כלי קודש, כלי בית, רהיטים וכלי עבודה וחקלאות.

למעוניינים בחוויה מיוחדת כדאי להצטרף לסיורים יוצאי הדופן של תיאטרון עכו (לקבוצות בלבד). אלו הם סיורים מומחים המונחים על ידי שחקנים שמגלמים רמויות מההיסטוריה המקומית. מומלץ לפקוד גם את אחת ההצגות של התיאטרון היהודי־ערבי הזה, המתקיימות באולמות האבירים כמשך כל השנה ולא רק בפסטיבל התיאטרון.

מוכן שאי אפשר לטייל בעיר העתיקה כלי לעבור בשוק שלה. אפשר למצוא בו ערב רב של סחורות, מכפכפים ועד כלי נחושת, מרגים ועד תבלינים. אל תשכחו לטעום כנאי פה מתוקה, בקלאווה או מלבי, וכמובן – לסדר לחמוס סעיר שבשוק העירוני, החמוסייה המפורסמת בעיר. ארוחה של ממש ממתינה לכם בקצה הנמל, במסערת אורי בורי שכבר נהפכה למסדר. ארוחת הטעימות, המשתנה לפי מה שעולה מהים, מומלצת מאוד.

[**גן בהאי נסתר**]

מעט צפונה מעכו, סמוך לכניסה לכוסתן הגליל,

כ אשר חולפים על פני עכו בדרך צפונה, כביש מספר 4, המטפס עד לראש הנקרה, נהפך לדרך חוף של ממש. הים נמתח לאורכו רוב הזמן, והמפרצים והלגונות קורצים ומפתים. חופי האזור זכו לפיתוח מינימלי בלבד, ועל כן חלק ניכר מרצועה זו נותר פראי. עם זאת, בעכו העתיקה קורים דברים, וכמעט בכל ביקור ניתן למצוא בה משהו חדש. לפניכם כמה המלצות מוכרות יותר או פחות לסוף שבוע קיצי לחופי הגליל המערבי.

[**עתיקות, חומס ודגים בעכו**]

באופן טבעי מוקד העניין של עכו הוא העיר העתיקה, בזכות האתרים ההיסטוריים. רוצים סיבה נוספת להגיע לכאן? מתברר שבעיר לא שוקטים על השמרים, ואתרים שונים נוטים להתחדש ולהפתיע. את הסיור כדאי להתייחס במדכו המבקרים של החברה לפיתוח עכו, להצטייד בעלונים והנחיות, לצפות בסרט על תולדות העיר או לרד כוש כרטיסי כניסה לאתרים השונים בעיר העתיקה. המרכז נמצא בתוך גן הפסטיבל המוצל, שתוכנן על פי מודל של גן צלבני. ניתן לקנות פה כרטיס משולב לאולמות האבירים, מוזיאון עוקשי לאמנות ישראלית, מנהרת הטמפלרים ומוזיאון אוצרות בחומה, יחד עם אתר ראש הנקרה ומוזיאון לחומי הגטאות. כל זאת ב־75 שקלים לאדם.

אולמות האבירים (או המתחם ההיסטורילרי) הם קומפליקס אולמות תת־קרקעי מרשים שהפך להיות אחד ממקדי התיירות והתרבות של העיר. במקור, האולמות היו חלק ממצודה צלבנית של המסדר ההוספיטלרי. בסיום עצמאי תוכלו לעבור באולם ששימש בית חולים, שבו טיפלו הנזירים ההוספיטלרים בצליינים דואכים, וגם באולם האסורים, שבעתיד הלא דחוק יוקרנו בו סרטים על העיר. עוד תמצאו פה את החצר ששימשה מרכז החיים החברתיים וכן חדר אוכל מפואר. אל תפספסו את השירותים הציבוריים הציבניים, שלפני עידן הפרטיות שכנו באולם משותף, עם דרגשי אבן מחוררים.

חוויה שנפתחה בשנים האחרונות היא חמאם אלי־אשה, בית המרחץ שנבנה על ידי השליט העותמאני, אחמד אל ג'אד. ספסלי השיש, אריחי הקרמיקה המרהיבים, המרצפות המצוריות והקמרונות הם פאר האדריכלות הטורקית, והמקום אפוף אדים כמו בימי זוהרו. לשם המחשה נוספת הוצבו כאן רמויות של מתרחצים מברונזה ומוקרנת מצגת אודיקולית, "הבלין האחרון", המתארת את העיר בתקופה העותמאנית דרך סיפורה של שושלת בלנים (עוברי חמאם) רמיונית.

אסתטיקה וטיפוח מרשים
בגן מקדש הבהאים
צילום: עדי נץ

18.38x21.69	33	עמוד 60	NATIONAL GEOGRAPHIC - TRAVELER	14/07/2011	28100391-4
עיריית עכ - 61239					

יינות אדומים. לצד בקבוקי היין מוצעים למכירה גם ציוריו הסוריאליסטיים והמופשטים של גוברמן באקריליק על נייר ובר. הוא מציג למבקרי טעימות יין וגבינות, ושמה להסב עמם בצל העצים ולספר על אמונתו, על תהליך ייצור היין ועל תחום עניין נוסף שלו, ארכיאולוגיה מקומית. הביקורים בתיאום מראש.

[על הקצה: ראש הנקרה]

זהו, הגעתם לקצה. גבול לבנון ואתר ראש הנקרה. אחת מתופעות הטבע המרתקות בישראל היא הרכס האדיר הזה, הצונח אל הים, וכן הנקרות שנוצרו בבסיסו כתוצאה מועי זועים טקטוניים והמסת מי גשמים. בין הנקרות נחצב בסוף שנות השישים מסלול מעגלי המאפשר לטייל לאורך, באור הכחלחל שמוקרן ממי הים לקול שאון הגלים שממשיכים לנגוס בסלע. זהו מקום ששווה לשוב אליו פעם אחר פעם. לנקרות תדרו בנסיעה קצרה ברכבל תלול אל מול הים והרכס. בשבתות וחגים אתם מוזמנים לעלות על רכבת קטנה, לנסיעה של כ-40 דקות לאכזיב ובחורה, במשך כ-40 דקות. זוהי רכבת חשמלית שמיועדת בעיקר לילדים (אך לא רק). בימי הקיץ הנקרות פתוחות למבקרים גם בשעות הערב, וכדאי לברר פרטים מדויקים לפני ההגעה.

[אמונות ולינה בלימן]

מושב לימן, הסמוך לחוף בצת, הוא מקום הומה יחסית לגודלו, בעיקר בכל הקשור לאמונות. רחלי חרוץ, למשל, פתחה לאהרונה בחצר ביתה גלריה, שנקראת יוצרים ביי דוק, המתמקדת באמונות ממוחזרות. היא מעצבת גרפית, שמא גילתה את קסמה של עיסת הנייר לא נמלט מידה שום מכל אקונומיקה, בקבוק שמפו או גביע קוטג'. כולם נעטפים בעיסה ונהפכים לדמויות גרוטסקיות, משעשעות ועתירות דמיון. לכל מוצר מוצמדת תווית של "פעם היית", עם תמונת מולידו, מכל הפלסטיק. חרוץ גם מציירת באק ריליק ומציגה את ציוריה, ובגלריה תפגשו בעבודות אמנות אקולוגיות של אמנים נוספים. לא רחוק נמצאת גלריה של אסנת פוקס, שמציגה במחסן בחצר המשק הריטים, כלי בית, אריחים וכלי פריצלן שהיא צובעת ומעטרת. עוד במושב: גלריית וירטואלי לאמונות בזכוכית וציור, וחוויה מהטבע של מירה קרן, המציעה ציורים וחפצי יד שנייה.

בלימן, כמו במושבים אחרים בסביבה, יש לא מעט אפי שריות לינה, ברמות שונות. אנחנו בחרנו בבתחם המערב הרגוע, המשכן ארבע בקתות עץ בלב הבוסתן של גלי ואבי שרון. הבקתות המקסימיות מופרדות זו מזו ומאפשרות פרטיות, ובגן יש פינות ישיבה עם מנגלים, שולחנות וערסלים. בתוך החלל ספון העץ של הבקתה שלנו ניצב ג'קוזי, ולצדו פינת שינה מוגבהת. המטבח מאובזר בכלים, עזרי חימום ושלל הפתעות באריכות בעלי הבית, כגון שוקולד דים בכל פינה, תה צמחים, פירות יבשים ופיצוחים, בקבוק יין, עוגיות ועוגה תוצרת בית. מהחלונות הגדולים ניכס רק ירוק, ובמרפסת הקטנה שבחזית אפשר לשבת ולכנות בארנבונים המתרועעים חופשיים. יש גם פינת תרנגולות, אורוות סוסים וכרכרת עץ שניתן לרתום לסוס ולטייל במושב. מי שמעוניין בחווית שינה יוקרתית יכול לבחור באחוות משכית (לשעבר פנחס ואברהם), מלון סוויטות כפרי ומפנק המצוי אף הוא בלימן. ○

ממתינה פינת חמד אמיתית: מקדש בהא אללה וגני בהאג'י הקסומים הסובבים אותו. לעומת אחיו הגדול והמפורסם שבחיפה, הגן הזה די נחבא אל הכלים, למרות קדושתו הרבה לבהאים: לכאן הגיע מייסד הדת, בהא אללה, לאחר שהשתחרר מכלאו, וכאן חי באחוותו עד מותו ב-1892. עצי מותיו הועברו למבנה שליך האחוזה, המשמש כיום מקדש ומקום עלייה לרגל לבהאים מרחבי העולם. סביב המקדש הוקם גן מרהיב, שגם בלי השיפועים המרשימים כשל הג'נים בחיפה הוא עוצר נשימה. האסתטיקה המוקפדת והטייפוח האינסופי קיימים כאן באותה מידה, וכיף לשוטט על שבילי החצץ הלבן והטרקוטה האדומה, בין שיחים גזומים למשעי, שלל פרחים צבעוניים ועצים מטופחים. הכניסה ללא תשלום.

[נוסטלגיה ובייליים בנהריה]

חשבתם שאתם מכירים כבר את נהריה? אולי תופתעו. בכניסה הצפונית לעיר, ליד קניון נהריה, ניצב בניין מהמאה ה-19 שנראה תלשימשהו מסביבתו ההומה. זהו בית ליברמן, מוזיאון למורשת נהריה ויעד מומלץ לחובבי נוסטלגיה. מנהלת המוזיאון, מאיה בר לב, תיקח אתכם לסיור בין התמונות והמוצגים, ולא תצאו מכאן לפני שתכירו על בוריה את ההיסטוריה של נהריה, מקניית האדמות ב-1934 ממשפחת טואני הלבנונית. תוכלו לראות כאן כיצד חיו ראי שוני היישוב ועיברו את האדמה ואיך ניהלו את משק הבית. במקום מוקרן סרטון גם על תולדות העיר.

מבנה היסטורי נוסף שנהפך למוזיאון הוא מגדל המים של נהריה, שמשמש כיום מוזיאון לאמונות. המגדל, החולש על העיר, נבנה על ידי ראשוניה ב-1935 למטרת השקיה. עם השנים שימש להעברת שידורי מורס ותחנה לנוטרים במלחמת העולם השנייה. בשנות התשעים שופץ והוסב לגלריה. ומבחינת בייליים, נהריה היא כבר מזמן לא רק מסעדת פינגווין המיתולוגית. הטיילת המתחדשת מביאה עמה שלל מסעדות ובתי קפה אופנתיים. כדאי גם לבקר בפארק החדש שמצוי מדרום לטיילת.

[חוף פראי ותרבות מקומית]

ממרכז נהריה חוזרים לכביש מספר 4, והדרך צפונה מר בילה לחוף אכזיב. על המפרצים והלגונות של רצועת החוף הזאת, מהיפות בארץ, נאמר כבר הכל. אז פשוט רדו לים או היכנסו לגן הלאומי אכזיב (כתשלום), שיש בו שרידים ארכיאולוגיים של העיר הקדומה אכזיב וגם מרחבי דשא, עצים, מקלחות ושירותים, והעיקר – גישה לשתי לגונות טבילה, שאחת מהן רדודה ומתאימה לילדים. לאורך החוף אפשר למצוא גם פינות חמד לא מוסדרות, אמנם בלי נר חות מפנקת אבל עם הרבה יופי ורומנטיקה, סלעים, ים כחול וכמה דייגים. אוהבי לכת יכולים לצאת מפה ברגל לחוף בצת, או אפילו עד ראש הנקרה (כארבעה קילומטרים) לאורך החוף המפורץ.

אם אתם כבר כאן, מומלץ לעיבור במתחם האמנים שבקיץ בויץ גשד הזיו. בשורה של לולים לשעבר בשולי הקיבוץ, מול המטעים, פועלים אמנים מקומיים בתחומי הציור, הפיסול, התחרט והנפחות. על הדשא שמחוץ לגלריות הציבו פסלים סביבתיים רבי השראה. מרק גוברמן, צייר ויין, פתח בצמוד לגלריה שלו את יקב אכזיב, יקב בוטיק קטן המייצר

שלווה ופעילות בחוף הים בנהריה
צילמים: רותית שדה

פנקס כתובות

מרכז המבקרים, עכו:
04*9956706/7

מוזיאון אסירי המחתרות:
עכו, 04*9911375

מוזיאון אוצרות בחומה:
עכו, 04*9911004

תיאטרון עכו: 04*9914222

חומות סעיד: עכו,
04*9913945

מסעדת אורי בורי: עכו,
04*9552212

הגן הבהאי: 04*8313131

בית ליברמן: נהריה,
04*9821516

גלריית מגדל המים: נהריה,
04*9923925

גן לאומי אכזיב:
04*9823263

יקב אכזיב: נשר הזיו,
050*7713687

אתר ראש הנקרה:
073*2710100

יוצרים בירוק: לימן,
052*8615344

גלריות: לימן, 050*6310919

וירטואלי: לימן,
050*2674567

חוויה מהטבע: לימן,
050*9823359

המערב הרגוע: לימן,
04*9522193

אחוות משכית: לימן,
04*9521000